

HANKESUUNNITELMA

Airiston-Velkuan kalastusalueen elinkeinokalatalouden esiselvitys ja kehittämissuunnitelma (Naantali ja Turku)

Taustaa:

Elinkeinokalatalouden toimintaympäristöt muuttuvat jatkuvasti ja yhä nopeammin. Toimijoiden määrä on vähentynyt samalla kun toiminta on tehostunut. Airiston-Velkuan kalastusalueella toimii vielä 65 ykkösryhmän ammattikalastajaa. Alueella toimii lisäksi useita kalankasvattajia, kalanjalostajia ja kalan vastaanottajia. Toimijoiden välinen yhteistyö on muotoutunut vuosien aikana nykyiselleen. Kotimaisen kalan saanti on sesongeista riippuvaa ja epävarmaa. Pienet erät eivät kiinnosta keskusliikkeitä. Toimintaympäristö on haastavaa ja haavoittuvaa.

Saaristomeren rannoilla asuu 250 000 kuluttajaa, joiden ruokapöytiin pitää tarjota mahdollisuudet hankkia lähivesiltä pyydettyä kalaa. Lähiruoka-ajattelu ja kiinnostus kasvaa jatkuvasti.

Marraskuussa 2010 Airiston-Velkuan kalastusalue esittäytyi Naantalın saaristolautakunnalle. Tilaisuuden lopuksi päätettiin, että alueen kalatalouden kysymyksiä lähdetään selvittämään. Tarkoituksenmukaisinta on, että Naantalın kaupungin lisäksi mukana tarkastelussa on kalastusalueen kaikki kaupungit ja kunnat. Joulukuussa 2010 kokoonnuttiin Naantalissa ja käynnistettiin varsinaisesti hankkeen suunnittelu. Mukana olivat Tiina-Rinne Kylänpää ja Lasse Lehtonen Naantalın kaupungista, Katriina Partanen Pro Kala ry:stä, Olavi Sahlstén Saaristomeren ammattikalastajat ry:stä ja Timo Saarinen Airiston-Velkuan kalastusalueelta.

Työn tavoite:

Tammikuun 2011 kokouksessaan Naantalın saaristolautakunta totesi, että Naantaliin ja sen lähialueelle on tarvetta laatia elinkeinokalatalouden suunnitelma, joka sisältäisi elinkeinon nykytilan kuvauksen sekä tulevaisuuden vision ja siihen perustuvat suunnitelmalliset kehittämistoimet. Suunnitelmaan sisällytetään ammattikalastus, infra, vesiviljelylaitokset, kalastukseen liittyvät kaavoitus- ja maankäyttöasiat, koulutus, tutkimus sekä kalan käyttö elintarvikkeena.

Lopullisina hyötyjinä tuloksista ovat kaikki elinkeinokalatalouden toimijat sekä kuluttajat.

Selvitysalue: Airiston-Velkuan kalastusalueelta Naantali ja Turku. Kaupunkien elinkeinokalataloutta selvitetään kuntakohtaisesti erikseen. Suunnitelmassa esitetään myös yhteenveto, jossa ongelmakohtiin esitetään ratkaisumalleja yli kuntarajojen.

Toteutusaika:

1.5.2011 – 31.12.2011

Työryhmä:

Työn toteuttaa Airiston-Velkuan kalastusalue yhteistyössä RKTL:n, Saaristomeren Ammattikalastajat ry:n, Naantalın kaupungin ja Pro Kala ry:n kanssa.

Työryhmän jäsenet

Jari Setälä

Olavi Sahlstén

Tiina Rinne-Kylänpää

RKTL, taloustutkija

Saaristomeren Ammattikalastajat ry, puheenjohtaja

Naantalın kaupunki, saaristoasiamies

Lasse Lehtonen
Katriina Partanen
Lasse Valtonen
Heikki Saarinen
V-S ELY-keskus, kalatalouspalvelut
Timo Saarinen

Naantalin kaupunki, kehittämispäällikkö
Pro Kala ry, toiminnanjohtaja
Naantali (Velkua) ammattikalastaja
Naantali (Rymättylä) ammattikalastaja
Nimeämä
Airiston-Velkuan kalastusalue, isännöitsijä

Työn sisältö:

- a) Nykytilaosa, jossa kuvataan Naantalin- ja Turun kaupungin kalatalous:
Ammattikalastus, kalan purkupaikat, kalankasvatus, kalanjalostus, tukkurit, suurkeittiöt ja kalan vähittäismyynti. Missä toimijat ovat, minkälaisia ne ovat ja lyhyesti miten ne toimivat?
- b) Kehittämissuunnitelma, jossa on kolme painopistettä:
 - 1) Lähikala-ajattelun konkretisoiminen. Naantalin kaupungista edelläkävijä ja käytännön esimerkki siitä miten lähikala-ajattelua voidaan oikeasti toteuttaa muuttuneessa toimintaympäristössä
 - 2) Kalatalousperinteen hyödyntäminen elinkeinotoiminnassa, esim. matkailussa: miten tehdään entistä ja nykyistä kalataloutta ihmisille tutuksi ja miten tämä vahva perinne jalostetaan Naantalin ja Turun kalatalouden elinkeinojen ja muidenkin elinkeinojen hyödyksi.
 - 3) Käynnissä olevan sijainninhjaushankkeen tuloksia hyödyntäen kalatalouden toiminnan (pyyntipaikat jne.) vieminen soveltuvilta osin kuntien päätöksentekoprosesseihin.

Työn toteutus:

Airiston-Velkuan kalastusalue palkkaa osa-aikaisesti tehtävään ajalle 1.7. – 31.10. amk iktyonomi Johanna Heikurisen.

Isännöitsijä Timo Saarinen laatii (yhteistyössä työryhmän kanssa) kyselylomakkeet ja tekee yhteenvedot ja loppuraportin sekä järjestää loppuseminaarin.

RKTL laatii toimintaympäristöstä, paikkatiedoista ja saaliin reiteistä karttoja.

Loppuseminaari:

Järjestetään keskustelutilaisuus jossa esitellään työn tuloksia alan toimijoille. Varataan eri ryhmille mahdollisuus esittää omia näkökulmia. Mukaan kutsutaan hanke-alueen kuntien elinkeinoasiamiehet ja kehittämispäälliköt sekä tiedotusvälineet. Työn tulokset julkaistaan kalastusalueen kotisivuilla osoitteessa <http://www.airistovelkua.fi/>

Aikataulu:

Toimenpide	Aikataulu 2011	Toteutustapa	Henkilöt
Kyselyjen laadinta	huhtikuu	Työryhmä	Edellä mainitut
Kyselyt	touko - kesäkuu	Haastattelut, kirjekysely, puhelinkyselyt	Timo Saarinen
Maihintuontipaikkojen maastokartoitus	kesä - heinäkuu	Maastokäynnit, haastattelut	Timo Saarinen
Kartta-aineiston laatiminen	kesä - syyskuu	Toimitetun ja olemassa olevan aineiston perusteella	Ville Tarkki, RKTL
Kyselyt, yhteenvedot, loppuraportti	syys - lokakuu	Haastattelut, aineiston perusteella	Johanna Heikurinen
Yhteenvedot, loppuraportti	loka - joulukuu	Haastattelut, aineiston perusteella	Timo Saarinen
Loppuseminaari	joulukuu	Yleisötilaisuus	Timo Saarinen, alan toimijat

Kustannusarvio:

Työn rahoittaa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelut-ryhmä, Naantalın kaupunki ja Airiston-Velkuan kalastusalue. ELY-keskus osallistuu budjettiin 10 000 eurolla, Naantalın kaupunki 1 000 eurolla ja Airiston-Velkuan kalastusalue 4 000 eurolla*. Kokonaisbudjetti hankkeelle on 15 000 €.